

Beszámoló az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2023. évi tevékenységéről

A 2004-ben alakult Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület célja elsősorban a lengyel és magyar nép története közös pontjainak feltárása, bemutatása, a lengyel kultúra, irodalom, művészetek megismertetése, a lengyel hagyományok megőrzése. Programjainkkal megnyertünk az Érden és környékén – többnyire magyar családi kötelékben – élő lengyeleket éppúgy, mint a két nemzet története, kultúrája iránt érdeklődő magyar nemzetiségű polgárokat. Hisszük és valljuk, hogy civil szervezetként sokat tehetünk a két nép barátságának elmélyítése érdekében. Kulturális előadásokat szervezünk, képzőművészeti és történeti kiállításoknak adunk teret, de kapcsolatot tartunk lengyelországi kulturális egyesületekkel is.

2023 egy programokban bővelkedő évnek tekinthető az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szempontjából. Minden program a kultúrák ápolását hivatott szolgálni, mely célunk is, és úgy hiszem meg is valósult, mindemellett baráti kapcsolatainkat is tudtuk ápolni.

Létszámunk eddig szinte folyamatosan emelkedett, ez most megállt, „köszönhetően” a vírusnak, és sajnos az életkorunknak is. Jöttek új tagok is, de folyamatos a lemorzsolódás is, elsősorban a korunk és betegségek miatt. Próbáltuk a fiatalokat is bevonni, egy-egy rendezvényre el is jönnek, de a belépést már nem vállalják. Bár 2023-ban belépett egy fiatal is, aki aktív is az egyesületben. 64 fővel zártuk az évet. Új tagjaink Meskó Jenőné, Bencze József és Józsefné, Jenei Zsófia.

Ugyanakkor elmondhatjuk, hogy rendezvényeinken, programjainkon nemcsak tagjaink vesznek részt, hanem számos egyéb érdeklődő is megjelenik. És természetesen az egyesület tagjai teszik ki a könyvtár rendezvényeim megjelent közönség nagy részét is. Megtartottuk a hagyományos rendezvényeinket, a vallásos ünnepeket, az ófalusi koszorúzást, képviseltettük magunkat a központi ünnepeken,

Az idei év első programjaként február 18-án lezajlott az egyesület szokásos éves **közgyűlése** a Csuka Zoltán Városi Könyvtárban. A közgyűlés rendben lezajlott, mindent egyhangúan elfogadtak az egyesület tagjai. Megemlékeztünk Polhammer Margit, tavaly elhunyt tagunkról, de bemutatkozott az egyik új tagunk is, Meskó Jenőné. A közgyűlés hivatalosabb része után, kötetlen beszélgetéssel folytatódott az egyesület idei első rendezvénye.

A könyvtárral közös programként **Hermann Róbert** előadása március 8-án volt Petőfi Sándorral a középpontban, a **Petőfi-emléké**vhöz kapcsolódóan.

Április 1-én tartottuk meg a szokásos **húsvéti** ünnepségünket. Kristof atya megáldotta a húsvéti ételeket, bennünket is. Miután mindenki elfogyasztotta a töltött tojást, helyet foglaltunk és kellemes társalgás folyt.

Április 14-én Óbudán a **katyni** áldozatokról szóló megemlékezésen Csizmásné Judit és Podlussány Erzsébet képviselte az egyesületünket.

Két héttel később, április 28. és május 1. között. az egyesület Nedec központtal a volt magyarországi árvai és szepesi területekre szervezett 4 napos **kirándulást**. Elmentünk Zakopáneba is, ahol Waclaw Felczakról is megemlékeztünk. Tartalmas, szép út volt sok új információval.

Május 17-én tagtársunk, **Zajti Ferenc** mutatta be Itt mradtam című, Elek Istvánról szóló filmjét. A vetítés egyben magyarországi ösbemutató is volt.

A nyári programjaink közül idén sem maradt ki a július 23-ai **koszorúzás a mohácsi** emlékműnél. Az érdi ófalusi Szent Mihály templomban kezdődött az ünnepség II. Lajos király Mohácsra induló magyar serege és a lengyel segédcsapat egyesülésének 497. évfordulója alkalmából. Majd az emlékműnél beszédet mondott Érd polgármestere, Dr. Csőzik László. Egyesületünk nevében Dózsa Lajos, az egyesület titkára beszélt, verset olvasott fel egyesületünk tagja, Baka Györgyi. Az egyesület nevében Vernyik Pál és Vernyik Anett koszorúztak. Zárásképp elénekeltük a magyar himnuszt.

Augusztus 19-én a **Petőfi** emlékévkapcsán a költő nyomába indultunk egynapos **tanulmányút** keretében Kiskőrösre, Dunavecserre, Dömsödre és Ráckevére. A buszon Vernyik Anett vezette be a tagtársakat Petőfi Sándor élettörténetébe, érdekességeket kiemelve, valamint kihangsúlyozva a lengyel-magyar kapcsolódási pontokat, melyek közül egy volt Bem apóval fűződő mély kapcsolata. Podlussány Erzsébet megismertetett bennünket egy abház költő életútjával, de megemlékeztünk a szoborparkban Tadeusz Nowakról is. Ráckevén a János vitéz-kultusz nyomába eredtünk a polgármester vezetésével, Szamosvári Marika szervezésében. Megtekintettük a szerb templomot is, melyet még sokan nem láttak, pedig a közelünkben található. Mindenütt koszorúztunk, verset hallgattunk meg.

Augusztus 26-án **Balatonbogláron** az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében megemlékezés volt Teleki Pálról és Varga Béláról, a lengyelek barátairól, Az egyesületet Jenei Zsófi képviselte.

Szeptember 1-én a magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület – a II. világháború kitörésének 84. évfordulója alkalmából – megtartotta a **Farkasréti temetőben** ünnepi megemlékezését. Tiszteletet adva id. Antall József, vitéz Baló Zoltán és Utassy Loránd ezredes emlékének, a lengyel nemzet iránti elkötelezettségüknek, melynek köszönhetően a lengyel menekültek magyar földön leltek menedékre. Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület is képviseltette magát Bölöni Péterné, Csizmásné Varga Judit, Podlussány Erzsébet személyében.

Szeptember 2-án a Benkő Judit által vezetett Diósdai Társaskör Egyesület **kirándulásán** 15 fő vett részt az egyesületünkből. Vörösmarty-emléktúra és egyben Fejér megyei kastélytúra is volt. Egyesületünknek fontos hely volt Fehérvárcsurgó, hiszen itt is voltak lengyel menekülttáborok, főleg a Károlyi-család révén. Fehérvárcsurgón van egy Mária-szobor is, amit a lengyel menekültek emeltek hálából a községnek. Itt **koszorút** helyeztünk el (Podlussány

Erzsike és Vernyik Anett), Bazsóné Megyes Klára pedig fölolvasta Csanádi Imre: Lengyelek c. versét.

Szeptember 27-én egy már-már hagyományosnak is mondható baráti találkozót szerveztünk, melyet 2021-ben kezdtünk, annak megünneplésére, hogy újra találkozhatunk személyesen. A **bográcsolást** a tagtársak által hozott hozzájárulások tették teljessé sütemények, üdítők és egyéb finomságok formájában. Köszönet a két fő bográcsolónak, Heiszler Terezának és Temesvári Gábornak.

Október 18-án **Szentes László** mutatta be "Egy falat mennyország" című könyvét, mely a magyarországi Lengyel Gimnázium és Líceum krónikája. A bogláracsikokról 2022-ben szervezett boglári-nagykanizsai tanulmányutunkon is megemlékeztünk, ezeket a történeteket ez a könyv hiánypótlóan mutatja be.

A lengyel nemzeti ünnep (november 11.) alkalmából tartott ünnepi rendezvényére, kiállításra került sor 2023. november 8-án „**Jablonkától Szászvárig. Eugeniusz Stercula (Solt Jenő, 1879-1939), „nemzetébresztő”, patikus, fotográfus, író életútja**” címmel. Az érdekes életutat Sebestyén Ewa mutatta be. Megjelentek Stercula leszármazottai, akiktől a kiállítás anyagát is kaptuk

November 16-án **Baka Györgyi** Átmozduló léthatárok c. kötetének bemutatóján vettünk részt.

December 9-én megtartottuk a hagyományos karácsonyi **ostyatörés**ünket, mely az idei év utolsó programja volt. Mindenki meghitten tudott beszélgetni, ismerkedni a tagtársakkal, feleleveníteni a régi emlékeket. Idén nem tudott eljönni hozzánk Kristóf atya, de így is ünnepélyessé próbáltuk tenni. Baka Györgyi felolvasta egy, az egyesület által is nagyon kedvelt, karácsonyra szánt versét. A rendezvény jó hangulatban beszélgetéssel, közös énekléssel telt.

A tartalmi munkát a **pénzügyek** pontos intézésével, pályázat megírásával segítettük. A tagdíjakat az év első felében befizette a tagság nagy része, igazában alig voltak elmaradások. Akik később sem fizették be, azokat töröljük a taglistáról.

Továbbra is támaszkodunk a Csuka Zoltán Könyvtár infrastruktúrájára.

A pénzügyekről röviden. Az érdi önkormányzatnál nyertünk 400 ezer Ft-ot, ennek elköltése folyamatos. Szeptemberben két nemzetiségi pályázatot írtunk, annak még nincs meg az eredmény. A pályázatoknak is köszönhetően súlyos pénzügyi gondjaink nincsenek, amit terveztünk, megvalósítottuk. A számlánkon dec. 31-én több mint pedig 1450 ezer Ft volt, készpénzben pedig 88 ezer Ft.

Rendben vannak tehát a **pénzügyeink**. Persze ez nekünk is köszönhető, Sebestyén Ewa Majchrowska Ewának, aki a készpénzes ügyeket és a könyvelővel való kapcsolattartást intézi, az elnök pedig a banki ügyeket, a pályázatokat.

Folyamatosan föltettük az **információkat** a honlapra és a facebookra a lengyel történelmi-kulturális eseményekről, pl. a lengyel nemzeti ünnepekről, a Lengyel Intézet eseményeiről. Többekkel együtt linkeket küldtünk a lengyel zenéről,

kultúráról, filmekről. Természetesen a honlapon és a facebook-on is minden egyesületi esemény megjelenik, Bazsóné Megyes Klára és Vernyik Anett szerkesztik a két oldalt. A levelezőlistáink is működnek. Sokat jelent a kommunikációban a két felület, illetve a levelezőlista. Sajnos egyre levesebb a médiamegjelenésünk, mivel az érdi média ritkán jelenik meg a rendezvényeken, illetve ritkán ad hírt rólunk. A polonia.hu lehozza a publikációinkat, és köszönettel tartozunk Végvári Györgyinek is, aki a kisdunaujsag.hu szerkesztőjeként mindig ír rólunk. Ezek is megtalálhatók a honlapunkon.

Köszönöm az elnökségi tagoknak a munkát, hiszen mindig számíthattunk egymásra! A programok összeállításában mindenki részt vett, a szervezésben elsősorban Sebestyén Ewa (meghívók, helyszín stb.). Vernyik Anett a beszámoló írásában, a honlap és facebook-kezelésben jeleskedett. Dózsa Lajos gyakorlatilag mindig mindenben helyt állt, Erzsike pedig elsősorban a nyugodtságával, ötleteivel, a budapesti rendezvényeken való részvételével segített.

Köszönet azoknak a tagtársaknak, akik segítettek a programok szervezésében, lebonyolításában! (Fotózás: Béres János, Benkő Judit, Csöngy Anikó, Török Éva és mások is, teremrendezés, vendéglátás, bográcsolás – Heiszler Tereza, Temesvári Gábor és mások is) stb.)

Egyben bízom abban is, hogy egyszer majd az országos lengyel vezetés is értékeli a lengyel-magyar kapcsolatok terén kifejtett tevékenységünket.

Összefoglalva ez egy kulturálisan gazdag év volt az egyesület szempontjából, hiszen a hagyományos rendezvényeink mellett több ponton is bekapcsolódtunk a Petőfi emlékévébe, de más programokkal is színesítettük az idei év programkínálatát.

Bazsóné Megyes Klára elnök
Diósd, 2024. január 31.